ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਯੂਨੀਲੀਵਰ ਲਿਮਟਿਡ

v.

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ

(2020 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 715)

ਨਵੰਬਰ 05, 2020

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ, ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1954 – ਐਸ.17 – ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਐਕਟ, 2006 – ਸ.97 – ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897

ਸੀ - ਐਸ.6 - ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਡਾਲਦਾ ਵਣਸਪਤੀ ਖਜੂਰ ਬ੍ਰਾਂਡ ਘਿਓ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 07.02.1989 ਨੂੰ ਲਏ ਗਏ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਅਧਾਰ
'ਤੇ - ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰ. ਬੈਨਰਜੀ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਓ.ਆਰ.ਵੀ. ਐਚ.ਡੀ. ਦੂਬੇ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਡੀ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ
ਸਥਾਨਕ (ਸਿਹਤ) ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੇਠਲੀ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

2

015 ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ - ਹੇਠਲੀ
ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇੱਕ ਅਪੀਲ
ਵਿੱਚ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕੰਪਨੀ

ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਲਾਭ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਵੇਗਾ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ
ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਨਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ -
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ
ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਐਕਟ, 2006 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ
ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1954 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 97 (1) ()
ਅਤੇ (v) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰਨਾ,
ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, "ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਜੇ 2006 ਦਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ" - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਾਰਵਾਈ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ - 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰਸਤਾ ਹੈ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ,

ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1882 ਅਤੇ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17, ਜੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਧਾਰਾ 17 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿਕਲਪਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਨ -

ਇਸ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ - ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ / ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਅਸਫਲਤਾ

ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਪੂਰੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

1. ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ

ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ

ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਦੇਣਦਾਰੀ, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਐਕਟ, 2006 ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 97 (1) () ਅਤੇ (v) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮਾਨੇ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, "ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2006 ਦਾ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ". [15 ਤੱਕ] [465--]

2. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਹੈ

ਸੁਰੱਖਿਅਤ। [ਪੈਰਾ 17] [466--]

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਰਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19] [468-]

ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ)
ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1954 ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥਕ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਜੋ ਇਹ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਂਝੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ,
ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ। ਕਿਉਂਕਿ
ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ / ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼
ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਉਚਿਤ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵਜੋਂ
ਕੰਪਨੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 22] [471--]

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 84 : [1955] 1 ਐਸਸੀਆਰ 893; ਤਿਵਾੜੀ ਕਨ੍ਹਈਆ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। v.
ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ (1975) 4 ਐਸਸੀਸੀ 101
: [1975] 3 ਐਸਸੀਆਰ 927; ਅਨੀਤਾ ਹਾਡਾ ਬਨਾਮ ਗੌਡਫਾਦਰ ਟ੍ਰੈਵਲਜ਼ ਐਂਡ ਟੂਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (2012) 5 ਐਸਸੀਸੀ 661: [2012] 5 ਐਸਸੀਆਰ 503 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ.

ਆਰ. ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਵੀ. ਐਚ.ਡੀ. ਦੂਬੇ ਅਤੇ ਹੋਰ। (1992) 2
ਐਸਸੀਸੀ 552: [1992] 2 ਐਸਸੀਆਰ 221; ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਵਿ. ਅਵਸਥਾ
ਰਾਜਸਥਾਨ (2018) 17 ਐਸਸੀਸੀ 448; ਟੀ. ਬਰਾਏ ਬਨਾਮ ਹੈਨਰੀ ਆਹ ਹੋਏ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (1983) 1 ਐਸਸੀਸੀ 177 : [1983] 1 ਐਸਸੀਆਰ 905;
ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2020) 10 ਐਸਸੀਸੀ 763 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1992] 2 SCR 221	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 2
(2018) 17 ਐਸਸੀਸੀ 448	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 8
[1983] 1 SCR 905	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 11
(2020) 10 ਐਸਸੀਸੀ 763	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 11
[1955] 1 SCR 893	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 15

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ.
2020 ਦਾ 715.

2020 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਨੰਬਰ 37 ਵਿੱਚ ਜਬਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 09.01.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2020 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 716

ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸਰ. ਏਡੀਵੀਐਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਆ ਪੁਰੀ, ਵਿਭਵ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਰੰਜੈ ਦੂਬੇ, ਯਤੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਪ੍ਰਿਆ ਜੁਨੇਜਾ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਸਿੰਗਲਾ, ਹਰਸ਼ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਕਿਤਾ ਤਿਵਾੜੀ, ਅਰਜੁਨ ਗਰਗ, ਅਭਿਜੀਤ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰੁਤਿਕਾ ਗਰਗ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੈ 9.1.2020 ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਬਲਪੁਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਸੇਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਇੰਚਾਰਜ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਯੂਨੀਲੀਵਰ ਲਿਮਟਿਡ 1 ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਨਿਰਮਲ ਸੇਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।
ਕੰਪਨੀ। ਆਰਡਰ ਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:
8. ਜੇ ਕੰਪਨੀ-ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲੀਵਰ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਖਰਚੇ, ਉਕਤ ਲਾਭ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੇਟੈਂਟ ਨੁਕਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

---

1 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ "ਕੰਪਨੀ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 401 (1) ਅਧੀਨ ਸੋਧ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ-ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲੀਵਰ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੀ
ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ
ਇਸ ਦਾ 16/06/2015 ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ-ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲੀਵਰ ਲਿਮਟਿਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ-ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲੀਵਰ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਡੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚਡੀ ਦੂਬੇ ਨੇ ਡਾਲਦਾ ਵਣਸਪਤੀ ਖਜੂਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 7.2.1989 ਨੂੰ ਲਏ ਗਏ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ
ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਘਿਓ
ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 19542 ਦਾ ਨਮੂਨਾ
ਬਨਸਪਤੀ ਘਿਓ ਲਿਪਟਨ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮਿਲਾਵਟੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਘਲਣ ਬਿੰਦੂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
41.8 ਡਿਗਰੀ ਸੈਂਟੀਗ੍ਰੇਡ ਜੋ ਆਮ ਰੇਂਜ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਭਾਵ 31-41 ਡਿਗਰੀ ਸੈਂਟੀਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਿਪਟਨ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਵੀ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਰ. ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਐਚ.ਡੀ. ਦੂਬੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।[3] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"12. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਹਨ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿਓ। ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਐਚ. ਦਯਾਨੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਸੇਨ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ

---

[2] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, '1954 ਐਕਟ'
[3] (1992) 2 552

ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ (ਸਿਹਤ) ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਸਵਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਸਮਰੱਥ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਸਥਾਨਕ (ਸਿਹਤ) ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ। ਜੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਸਥਾਨਕ (ਸਿਹਤ) ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਭਾਵ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 6.7.1993 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਰਮਲ ਸੇਨ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਿਪਟਨ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਮੁਹੰਮਦ . ਸਲੀਮ, ਹਰੀਸ਼ ਦਯਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਸੇਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਿਰ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਫ਼ੀ ਐਕਟ, 20064 23.8.2006 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ।

ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 16.6.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ:

"58. ਉਪਰੋਕਤ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਸੇਨ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸੀ
ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਰਾਠੌਰ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਫਾਰਵਰਡਿੰਗ ਏਜੰਸੀ, ਪਨਗਰ, ਜਬਲਪੁਰ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਬਦੁੱਲਾ ਤੋਂ ਪਾਮ ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਆਇਲ ਵਣਸਪਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਲੀਮ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲਿਵਰ ਦੁਆਰਾ ਵਣਸਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਐਚਡੀ ਦੂਬੇ ਉੱਥੇ ਖਰੀਦਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਉਤਪਾਦ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,
ਮਿਲਾਵਟਖੋਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ 32 (ਐਫ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

---

4 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, '2006 ਐਕਟ'

ਐਕਟ, ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪੈਕੇਟ ਜਾਂ ਥੈਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ।

60. ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਸੇਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1ਜੀ) (ਕੇ) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 32 (ਐਫ)/7 (ਆਈ)/16 (ਏ) (ਆਈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2 (ਆਈਏ) (ਐਮ) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 7 (ਆਈ)/16 (1)/(ਏ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਨਿਯਮ 2 (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 7 (ਵੀ)/16 (1ਸੀ) ਤਹਿਤ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਰਮਲ ਸੇਨ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ।

ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਠੌਰ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਫਾਰਵਰਡਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

6.7.1993 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲੀਵਰ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਰਮਲ ਸੇਨ ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਸਿਰਫ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ [5] ਕਿ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਰ, ਸਿਰਫ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2006 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

---

[5] (2018) 17 ਐਸਸੀਸੀ 448

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"39. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 1954 ਦੇ "ਐਕਟ" ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ,
ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਐਂਡ ਸਟੈਂਡਰਡ ਐਕਟ, 2006 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
24.08.2006 ਤੋਂ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 (1) ਦੁਆਰਾ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

40. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 1954 ਦੇ "ਐਕਟ" ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਾਣਾ ਐਕਟ। ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਐਲਡੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਈ ਸਟੇਅ ਵੀ ਇਸ ਦੇਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਰਮਲ ਸੇਨ ਨੂੰ ਐਲਡੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ।
ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹਰੀਸ਼ ਦਯਾਨੀ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਸਲੀਮ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕੰਪਨੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਲਾਭ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੇਟੈਂਟ ਨੁਕਸ ਸੀ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ,
ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਨਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਆਈਏ) (ਐਮ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 7 (ਆਈ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੇ ਕਿਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ
ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 3 ਸਾਲ ਤੱਕ ਅਤੇ 1,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ
ਧਾਰਾ 16 (1) (ਏ) (ਆਈ), ਜਦੋਂ ਕਿ 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਲਾਵਟ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਪਿਘਲਣ ਬਿੰਦੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, 5 ਸੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 3 (1) (ਜ਼ੈਡਐਕਸ) ਅਤੇ 3 (1) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ। ਟੀ ਬਰਾਏ ਬਨਾਮ ਹੈਨਰੀ ਆਹ ਹੋਏ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।[6], ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਡੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 19738 ਦੀ ਧਾਰਾ 401 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 401 (2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

“401(2). ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ 'ਚ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਸਿੰਘਵੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਟੀ. ਬਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 16ਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫੈਸਲਾ
ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਜੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਫੈਸਲਾ ਸੀ । ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ।

---

[6] (1983) 1 ਐਸਸੀਸੀ 177
2010 ਦੀ 7 ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1831 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 1.10.2019 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
[8] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਕੋਡ'

ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਨੂੰ 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2006 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97, ਜੋ 5.8.2011 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"97. ਰੱਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਬੱਚਤ ਕਰੋ।—(1) ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ* ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ:-

ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼; ਜਾਂ

ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਜਾਂ

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ; ਜਾਂ

ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮਾਨੇ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਉਪਾਅ,

ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਜੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ,
ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਜ਼ ਐਕਟ, 1897 (1897 ਦਾ 10) ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹਨ,
ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ:

"ਜੇ ਇਹ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ,
ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-

(ਈ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਦੇਣਦਾਰੀ, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ.....

ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ,
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਦੇਣਦਾਰੀ, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ
2006 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 97 ਐਫ਼ (1) () ਅਤੇ (v) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ
ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮਾਨੇ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, "ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2006 ਦਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ"। ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ 9 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੀ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜੋ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 (2) ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

---

9 1955 84

"6. ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 1889 ਦੇ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕ੍ਰਾਨੂੰਨ [ਸੰਵਿਧਾਨ ਕ੍ਰਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕ੍ਰੈਸ, 5 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 323] । ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ
ਕਾਰਵਾਈ ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੰਬਿਤ ਹੈ
ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਬਾਰੇ ਕ੍ਰਾਫੋਰਡ, ਪੰਨਾ 599-600 ਡਬਲਯੂ). ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਥਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬੱਚਤ ਦੀ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 38 (2) ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
1889 ਦਾ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 (2) ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਹੈ.

9. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਦਾਅਵਾ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ
ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

"ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ (ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ)
1948 ਦਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 7 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ
ਇਹ 3 ਮਾਰਚ, 1948 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

.....ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਝੂਠ ਦੀ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗਲਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ 8 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਐਕਟ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਜ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਤੀਜੇ ਅਸਧਾਰਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਧਾਰਾ 47 ਅਤੇ 8 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ
ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਡੀ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੬ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਇਹ ਐਕਟ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗ਼ਲਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ
ਅਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਤਿਵਾੜੀ ਕਨ੍ਹਈਆ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ◌ਾਂ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
5. ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ 10, ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, ਐਫ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
1961 ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਤਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਰਿਟਰਨ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ੧੯੬੧ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 277 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੂਹ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"7. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1)

---

10 (1975) 4 ਐਸਸੀਸੀ 101

1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 297 ਨੇ ਧਾਰਾ ਸਮੇਤ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
52. ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਧਾਰਾ 52 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਬੱਚਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ। ਧਾਰਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ
(ਐਚ) ਦੀ ਧਾਰਾ 297 (2) ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ
1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 277 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਹਿਲੀਆਂ 12 ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ। ਪਰ ਫਿਰ ਨਹੀਂ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ। ਕਥਿਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6...

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

18. ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ 2006 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼
ਚੰਦ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਲੂਥਰਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 401 (2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਇਹ ਸਵਾਲ ਘੱਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੀ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ?
ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਅਨੀਤਾ ਹਾਡਾ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ। ਗੌਡਫਾਦਰ ਟ੍ਰੈਵਲਜ਼ ਐਂਡ ਟੂਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 11

ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ
ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 188112 ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਐਕਟ, 2000 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ

---

[11] (2012) 5 ਐਸਸੀਸੀ 661
[12] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਨਆਈ ਐਕਟ'

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੪੧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ
ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ
ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ, ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਲਈ,
ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ:
"38. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਕਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਸਲ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੇ
ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਰਤੋਂ
"ਡੀਮਡ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਪੂਰੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਪਏਗਾ. ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, "ਡੀਮਡ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਮਨ।

56. ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਕੰਪਨੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ "ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ
ਇਹ ਧਾਰਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ
ਜੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਜਿਵੇਂ
ਨਾਲ ਹੀ" ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ।

58. ਸਖਤ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤ ਮਿਸਾਲ.
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਪਨੀ" ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇੱਕ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਾਖ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

59. ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
……."

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"17. ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ- (1) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਹੋਵੇ
ਐਕਟ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

() ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।
ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ), ਜਾਂ

() ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜੁਰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ।
ਕੰਪਨੀ; ਅਤੇ
ਕੰਪਨੀ,

ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜੇ ਉਹ
ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਵਰਤੀ ਸੀ।

(2) **** *****"

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਏ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ
ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਅਤੇ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ
ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਧਾਰਾਵਾਂ () ਅਤੇ () ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ। ਇਸ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ
ਉਲਟ. ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ
ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ / ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਸੀ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ੩੦ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ
ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਉਚਿਤ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ
ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

